

kazu, prodav pušku za cenu nižší než mu bylo uloženo, vykročil z mezí svého oprávnění a jednal svémocně a bezprávně. Pro vykročení z mezí příkazu jest ovšem zmocniteli práv ze škody dle předpisů soukromého práva, propadá však kromě toho trestnímu ustanovení §u 183 tr. zák., jelikož porušil vědomě bezprávně důvěru, v něho vkládanou. Není tudíž právně mylným stanovisko nalézacího soudu, shledává-li v rozhodnutí stěžovatele, že prodá pušku pod cenou, kterou svěřitel určil s výhradou, že stěžovatel pušku vrátí, nedocílí-li této ceny, úmysl stěžovatele, svěřenou pušku za sebou zadržeti a si přivlastniti, a, shledává-li dále v uskutečnění tohoto úmyslu, v prodeji za cenu mnohem nižší, vědomě bezprávně nakládání s puškou, vyčerpávající skutkovou podstatu zpronevěry. Ostatně zmocnil příkaz k prodeji pušky stěžovatele také k přijetí prodejní ceny. I tuto cenu přijal a držel stěžovatel jen na základě zmocnění a důvěry Karla Z-a. Peníze při prodeji utržené vstoupily v místo svěřené pušky a byly tudíž věci stěžovateli svěřenou, takže se jejich použitím pro sebe, to jest zadržením a přivlastněním, dopustil zpronevěry i v případě, kdyby správným byl náhled stížnosti, že prodej pušky za cenu nižší než byla určena, zpronevěrou nebyl.

Čís. 1397.

Rozhoduje o příslušnosti (§ 261 tr. ř.), jest nalézací soud vázán předchozím názorem, který v téže věci byl projeven již zrušovacím soudem o otázce příslušnosti.

Správce obecního lesa nedopouští se, prodávaje z lesa neoprávněně dříví, ani zneužití moci úřední ani zpronevěry v úřadě.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1923, Kr I 1131/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem státního zastupitelství a obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 31. srpna 1922, jímž se krajský soud v trestní věci proti obžalovanému pro zločin krádeže a zpronevěry prohlásil nepřislušným, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud prohlásil se napadeným rozsudkem dle §u 261 tr. ř. nepřislušným, maje za to, že skutkový podklad obžaloby — dle níž obžalovaný jako lesní obce Ž. bez vědomí a beze svolení obce prodával dříví z lesa, jeho dozoru svěřeného a použil výtěžků, těmito prodeji docílených pro sebe — zakládá skutkovou podstatu zločinu zneužití moci úřední dle §u 101 tr. zák., po případě zločinu zpronevěry v úřadě dle §u 181 tr. zák., kteréžto zločiny přísluší před porotu. Právem napadají obě zmateční stížnosti rozsudek prvé stolice z důvodu čís. 6 §u 281 tr. ř. jako právně mylný. K vývodům rozsudku budiž předem podotknuto, že jest ovšem věcí poroty, rozhodovati o otázce viny obžalo-

vaného ve směru zločinu dle §u 101 tr. zák., pokud se týče o otázce, zda dopustil se obžalovaný zneužití úřední moci. Než předpokladem, aby tato otázka byla odkázána na porotu, je dle jasného znění první věty §u 261 tr. ř., že skutky, na nichž obžaloba se zakládá, samy o sobě nebo ve spojení s okolnostmi, které při hlavním přeličení na jevo vyšly, tvoří zločin anebo přečin, před porotu příslušející. Je tudíž na nalézacím soudě, by, třebaže o otázce viny nerozhoduje a proto se zdržuje věcného rozhodnutí o obžalobě, rozebral a rozhodl otázku, zda poukazuje skutkový základ obžaloby k trestnému činu, o němž konečné, věcné rozhodnutí přísluší porotě, a by se jen po kladné odpovědi k této otázce prohlásil nepřislušným. Nalézací soud k této otázce přisvědčil. Mohl tak arcit', jelikož jest mu v každém období řízení prvé stolice dbáti z úřední povinnosti věcné příslušnosti, učiniti, třebaže již jednou v této záležitosti věcně rozhodl, prohlásiv se tím tehdy příslušným. Než v této trestní věci bránil výroku o příslušnosti nález zrušovacího soudu ze dne 24. října 1921 Kr I 257/21, čís. sb. 583, jímž byla věc vrácena krajskému soudu v Chebu k novému projednání a rozhodnutí. Nálezem tím vyslovil zrušovací soud — třebaže jen implicity — názor, že pro tuto trestní věc je příslušným sborový soud prvé stolice (nikoli soud porotní). I tento názor byl — třebaže jest jen ráze procesuálního — pro soud prvé stolice závazným (§ 293 tr. ř.). Skutkový základ při novém hlavním přeličení se nezměnil. Krajský soud nemohl proto rozhodnutí v této trestní věci odmítnouti prohlášením, že jest nepřislušným.

Než ani jinak nemůže napadený rozsudek obstáti. Stanovisko nalézacího soudu, že jde při penězích, které stěžovatel přijal za dříví od jiných osob, než od Antonína H-a, o zpronevěru, přičí se ustanovení druhého odstavce §u 293 tr. ř. Zrušovací soud vyslovil ve zmíněném již rozhodnutí, že jde v těchto případech (totiž vyjma případ Antonína H-a) o krádeže dříví, nikoli o zpronevěření peněz za dříví utržených. Tímto právním náhledem byl nalézací soud vázán (§ 293 tr. ř.). Než ani ku přijetí peněz od Antonína H-a (2.400 Kč) nebyl obžalovaný obcí zmocněn. Sám tvrdí jen, že mu nikdo nezakázal, inkasovati peníze za dříví jím prodané, pokud se týče, že mu bylo dovoleno m e n š í množství dříví prodávati, za které mu kupitelé odevzdávali peníze, které pak odvedl, pokud se týče že kupitelům dříví bylo odvésti kupní ceny obecnímu úřadu a že j e n z o c h o t y přijímal častěji platy. Svědek Jiří B. (tajemník města Ž.) pak udává, že se nemůže upamatovati, že byl obžalovaný oprávněn, sám inkasovati peníze. Ve zprávě uvádí se, že obžalovaný byl povinen, zasílati poukazy na dříví městskému tajemníku, který je po zápise ve hlavní knize dal doručiti stranám, kterým se ponechávalo na vůli, by ihned anebo po delší době zaplatiti u m ě s t s k é p o k l a d n y. Svědek Antonín H. sezna, že zaplatil obžalovanému 2.400 Kč, očekáváje, že tyto peníze jako dříve včas obci odvede; z dalšího udání svědka, že při bezprostředně předchozí koupi dříví zaplatil kupní cenu 6.440 Kč v obecní kanceláři, dlužno odvoditi, že svědek věděl, že obžalovaný není zmocněn a oprávněn k inkasu. Neměl-li však obžalovaný takového oprávnění a zmocnění a nepředpokládal-li ho ani H., který mu zpronevěřené jím pak peníze svěřil, nejde o zpronevěru

spáchanou z příčiny veřejného úřadu nebo zvláštního příkazu vrchnostenského ani za předpokladu, že obžalovaný jako lesní města Ž. vykonával veřejný úřad. Veřejným úředníkem byl obžalovaný ovšem, pokud jeho služba a činnost vztahovaly se k ochraně lesa jeho dohledu svěřeného ve smyslu §§ 52 až 58 lesního zákona. Než tato část působnosti obžalovaného nepřichází v této trestní věci vůbec v úvahu. Skutkový podklad obžaloby souvisí výhradně s onou částí služební činnosti obžalovaného, jejímž předmětem a účelem bylo obhospodařování lesa, jeho dohledu svěřeného. Co do této části své působnosti však stěžovatel úředníkem ve smyslu §u 101 tr. zák. nebyl. Lze připustiti, že takovými úředníky jsou obecní starosta i obecní tajemník též co do správy jmění své obce, neb činnost jejich vztahuje se k celku této správy. V jejich působnost nespadá toliko správa obecního majetku, t. j. věcí, které vlastní obec z důvodů soukromoprávních, jakož i příjmů, z tohoto majetku plynoucích, a výdajů, jichž je zapotřebí při správě tohoto majetku, nýbrž i správa příjmů a výdajů, které plynou do obecní pokladny (vyplácejí se jí) z důvodů veřejnoprávních. Řídí-li se ona správa v podstatě dle těchže zásad, dle jakých hospodaří jiný, soukromý majitel takových věcí, vymáhají se tyto příjmy a konají se tyto výdaje na základě předpisů práva veřejného, směřujících ku veřejným zájmům a k úkolům, jejichž plnění jest účelem vlády. Hospodaření v obecní pokladně jest však jednotné, aniž lze rozeznávat, z jakého pramene prýštil peněz, jehož použije se na ten neb onen výdaj. I pokud spravují obecní jmění, vykonávají tudíž obecní starosta i obecní tajemník úkoly vlády, a to starosta z přímého příkazu zákona, tajemník z příkazu starosty. Takových složek veřejnoprávních v činnosti obžalovaného, o kterou jde, zde není. Činnost jeho vztahovala se výhradně k lesu, t. j. k části obecního majetku. Nebyla mu svěřena ani neomezená správa této nemovitosti, v soukromém vlastnictví obce se nacházející. Byly mu svěřeny a uloženy pouze péče o les a dohled nad ním a různé úkony, které byly dle zásad soukromohospodářského provozu nutny a účelné, by les jako kmenové jmění byl co nejvíce zachován a by z něho — za šetření kmenového jmění — bylo docíleno co největších výtěžků. Postavení obžalovaného k obci a obecenstvu, zejména ke kupitelům dříví, nelíšilo se nikterak od postavení zřízence, při správě soukromého lesa zaměstnaného, k jeho zaměstnavateli, k obecenstvu a k odběratelům dříví. Obhospodařování lesa obžalovaným nedotýkalo se zájmů veřejných, nýbrž zájmů, které měla obec stejně jako jakýkoliv jiný majitel lesů co do zachování jich a docílení příznivého výtěžku. Obžalovaný neobstarával úkoly vlády, nýbrž plnil úkoly stejné, jaké náležejí zřízencům soukromých vlastníků lesů. Prodávaje svémocně a bezprávně dříví z těchto lesů nezneužíval úřední moci jemu svěřené, nýbrž porušil držbu obce u příležitosti soukromohospodářského obhospodařování lesa jeho dozoru svěřeného. Ve skutkovém podkladě obžaloby není tedy poukazů ani na zločin §u 101 tr. zák., ani na zločin zpronevěry v úřadě. Důsledkem toho nebylo tu předpokladů prvního odstavce §u 261 tr. ř. pro výrok nalézacího soudu, že není příslušným. Bylo proto výrok ten z důvodu zmatečnosti čís. 6 §u 281 tr. ř. zrušiti a dále uznati dle §u 288 čís. 2 tr. ř.